

डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला
या विद्यापीठास सन २०२५-२६ या आर्थिक
वर्षात ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर) करीता
अनुदान वितरीत करणेबाबत... (कार्यक्रम)

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक- पंदेवि-१३२५/प्र.क्र.१८१/ई-१४२४६०२/७-अ.
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक: १९.०१.२०२६.

वाचा :- १) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७.०४.२०२५ व
दि.०८.१०.२०२५.

२) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.संकिर्ण-१५१९/प्र.क्र.६५/६-अ, दि.२६.०६.२०२३.

३) नियंत्रक, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला यांचे पत्र
क्र.अप्रवि/अंदाज/कार्यक्रम/१५१९, दि.०७.१०.२०२५.

प्रस्तावना:-

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाकरीता, वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन क्रमांक ०१ च्या परिपत्रकान्वये सन २०२५-२०२६ या आर्थिक वर्षाच्या प्रथम नऊमाहीकरीता (डिसेंबर, २०२५ अखेर) आवश्यक असणारा अनिवार्य व कार्यक्रमातर्गत खर्चाचा अर्थसंकल्पीत निधी एकूण वार्षिक तरतूदीच्या ६० टक्केच्या मर्यादेत वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

नियंत्रक, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला यांनी उपरोक्त संदर्भ क्र.०३ च्या पत्रान्वये अकोला कृषि विद्यापीठास मागणी क्र. डी-३, २४१५-कृषि विषयक संशोधन व शिक्षण या मुख्य लेखाशिर्षाखालील ०१, पीकसंवर्धन (कार्यक्रम) २४१५००९९, ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर), करीता मंजूर तरतूदीतून निधी वितरणाचा प्रस्ताव सादर केला होता.

त्यानुषंगाने, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला यांना मुख्य लेखाशिर्ष २४१५-कृषि विषयक संशोधन व शिक्षण, ०१ पीकसंवर्धन (२४१५००९९), या लेखाशिर्षातर्गत ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर) करीता निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाकरीता, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला यांना मुख्य लेखाशिर्ष २४१५-कृषि विषयक संशोधन व शिक्षण, ०१ पीकसंवर्धन (२४१५ ००९९), या लेखाशिर्षातर्गत ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर) करीता रु.६००.०० लाख व संशोधन निधी करीता रु.४२०.०० लाख असे एकूण रु.१०२०.०० लाख (अक्षरी रु.दहा कोटी, वीस लाख, फक्त) इतके अनुदान पुढीलप्रमाणे वितरीत करण्यास शासन मंजूरी देत आहे.

अ) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	लेखाशीर्ष/उपशिर्ष	कामांचा तपशिल	सन २०२५-२६ करीता अर्थसंकल्पित तरतूद	या शासन निर्णयान्वये वितरीत करावयाचे अनुदान
१	२	३	४	५
०१	२४१५-कृषि विषयक संशोधन व शिक्षण, ०१ पीकसंवर्धन, १२०, इतर संस्थांना सहाय्य (००)(०८) डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठाला सहायक अनुदान (२४१५ ००९९) (कार्यक्रम) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	कृषि महाविद्यालय, मुल जि.चंद्रपूर.	१७००.००	४०.००
०२		डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला अंतर्गत भाऊसाहेब पुंडकर शासकीय कृषि महाविद्यालय, बुलढाणा.		६०.००
०३		डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला अंतर्गत उच्च तंत्रज्ञानयुक्त भाजीपाला संशोधन केंद्र, एकार्जुना, ता.वरोरा, जि.चंद्रपूर येथे स्थापन करणे.		१००.००
०४		डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला अंतर्गत महाविद्यालयाकरीता व्हर्च्युअल क्लासरूम, डिजीटल क्लासरूम व स्मार्ट क्लासरूम स्थापन करणे, तसेच व्हिडिओ कॉन्फरन्स प्रणाली बसविण्याकरीता लागणारे साहित्य खरेदी करणेबाबत...		४००.००
एकूण (अ)			१७००.००	६००.००

ब) संशोधन निधी

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	लेखाशीर्ष/उपलेखाशीर्ष	प्रकल्पाचे नाव	सन २०२५-२६ करीता अर्थसंकल्पित तरतूद	या शासन निर्णयान्वये वितरीत करावयाचे अनुदान
१	२	३	४	५
०१	२४१५-कृषि विषयक संशोधन व शिक्षण, ०१ पीकसंवर्धन, १२०, इतर संस्थांना सहाय्य	संत्रा पिकाचे आर्थिक उत्पादन देणारे व चांगल्या गुणवत्तेचे वाण शेतकऱ्यांकरीता विकसित करण्यासाठी संत्रा पिक सुधारणा प्रकल्प	१७००.००	१२०.००
०२	(००)(०८) डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठाला सहायक अनुदान (२४१५ ००९९) (कार्यक्रम)	डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला अंतर्गत विदर्भातील बदलत्या हवामानास अनुकूल पिके व पिक उत्पादकता वाढविण्यासाठी उत्कृष्ट संशोधन केंद्राची स्थापना करणे.		२००.००
०३	३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	फळ व भाजीपाला प्रक्रियेद्वारे युवा सबलीकरणासाठी उष्मायन केंद्राची स्थापना करणे.		१००.००
एकूण (ब)			१७००.००	४२०.००
एकूण (अ)+(ब)			१७००.००	१०२०.००

२. सदर शासन निर्णयातील अनुदान हे खालील नमूद अटी व शर्तीच्या अधीन राहून वितरीत करण्यात येत आहे.

- १) वित्त विभागाच्या दि.०७.०४.२०२५ व दि.०८.१०.२०२५ च्या परिपत्रकामध्ये देण्यात आलेल्या सूचनांची काटेकोर अंमलबजावणी करण्यात यावी.
- २) कृषि विद्यापीठांनी योजना आणि बाबनिहाय वितरीत केलेला निधी संबंधीत योजनेतील अनुज्ञेय बाबींसाठीच फक्त खर्च करावा.
- ३) वितरीत केलेला निधी कोणत्याही कारणास्तव अखर्चित/शिल्लक राहीला/राहणार असेल तर सदर अखर्चित/शिल्लक निधी शासनाचे मान्यतेशिवाय इतर गटांसाठी/योजनांसाठी/बाबींसाठी परस्पर वर्ग करू नये किंवा खर्च करू नये.

- ४) ज्या योजनांतर्गत योजनांचा कालावधी संपलेला आहे, अशा योजना संबंधित कालावधीनंतर शासनाची मान्यता मिळाल्याशिवाय योजनांतर्गत खर्चाने पुढे चालू ठेऊ नयेत.
- ५) महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे यांनी कृषि विद्यापीठांना मंजूर केलेले सहाय्यक अनुदान, अनुदान सुत्राप्रमाणे बरोबर आहे किंवा कसे, तसेच, विहीत आदेश/कार्यपद्धतीनुसार खर्च करण्यात येत आहे किंवा कसे, याबाबत प्रत्येक आर्थिक वर्षाचा मुल्यमापन अहवाल शासनास संबंधित आर्थिक वर्ष समाप्त झाल्यापासून तीन महिन्यांच्या कालावधीत सादर करावा. तसेच, मागील आर्थिक वर्षाचा अखर्चित निधी किती आहे हे तात्काळ शासनास कळवावे.
- ६) कृषि विद्यापीठांना त्यांचे महसूली उत्पन्न वापरण्यास शासनाने मान्यता दिलेली आहे. याबाबत विद्यापीठाने विहीत आदेश आणि कार्यपद्धतीनुसार उचित कार्यवाही करावी. तसेच महसूली उत्पन्न वाढविण्याच्या योजना राबविण्याबाबत कार्यवाही करावी.
- ७) विद्यापीठांना मंजूर करण्यात आलेले अनुदान महाराष्ट्र कृषि विद्यापीठ अधिनियम, १९८३, महाराष्ट्र कृषि विद्यापीठ परिनियम, १९९०, आणि महाराष्ट्र कृषि विद्यापीठ लेखा संहिता, १९९१ मधील तरतूदीप्रमाणे आणि प्रचलित शासन आदेश व विहित कार्यपद्धतीनुसार सक्षम अधिकाऱ्यांची प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता घेतल्यानंतर विहीत मर्यादेत खर्च करण्यात यावे. केवळ अर्थसंकल्पीय तरतूद आहे किंवा अनुदान वितरीत केले आहे म्हणून खर्च करू नये.
- ८) सदरचा निधी हा विद्यमान आर्थिक वर्षातील अर्थसंकल्पीय तरतूदीमधून वितरीत करण्यात येत असल्याने त्याचा विनियोग हा विद्यमान आर्थिक वर्षामध्येच करण्यात यावा. आहरित केलेला निधी हा बँक खात्यावर अखर्चित राहणार नाही, याची दक्षता घ्यावी. त्यानुषंगाने, कोषागारातून निधी आहरित करावा.

कृषि विद्यापीठाच्या नियंत्रक आणि इतर संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी उपरोक्त अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे अनुपालन करावे.

३. याप्रित्यर्थ होणारा खर्च सन २०२५-२६ च्या अंदाजपत्रकात नमूद केलेल्या लेखाशीर्षाखाली मंजूर केलेल्या तरतूदीतून मासिक निधी विवरणपत्राच्या मर्यादेत भागवावा व त्याच लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

४. सहायक लेखाधिकारी, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला या आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी संबंधित उपशीर्षांतर्गत मंजूर केलेले अनुदान कृषि विद्यापीठांचे संबंधित नियंत्रक यांना अदा करण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करावी.

५. सदर आदेश महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियम पुस्तिका (भाग-१) १९७७ मधील परिच्छेद १४२ व १४४ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार तसेच, वित्त विभागाच्या दि.०७.०४.२०२५

व दि.०८.१०.२०२५ च्या परिपत्रकान्वये, तसेच, वित्त विभागाच्या अनौ.संदर्भ क्र.५२७/व्यय-१, दि.२३.१२.२०२५ देण्यात आलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२६०११९१५११३७१८०१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(मिताली चौधरी)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. महासंचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे.
२. वित्तीय सल्लागार, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे.
३. कुलगुरु/कुलसचिव, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला.
४. नियंत्रक, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला.
५. सहायक लेखाधिकारी, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला.
६. महालेखापाल, महाराष्ट्र १ / २ (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर.
७. जिल्हा कोषागार अधिकारी, रत्नागिरी व उपकोषागार अधिकारी, अकोला. जि. अकोला.
८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई / निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई.
९. मुख्य लेखापरीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
१०. उप मुख्य लेखापरीक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
११. उप सचिव, वित्त विभाग (व्यय-१ / अर्थसंकल्प - १३), मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
१२. उप सचिव, कार्यासन १४३१, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
१३. उप सचिव, कार्यासन २अ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
१४. कार्यासन ७-अ (निवडनस्ती), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.